

OVERBLIK Forstå FN's migrationspakt og hvorfor den er blevet kontroversiel

I flere europæiske lande har den ikke-bindende erklæring givet årsag til politiske sværdslag.

[Andreas Lindqvist](#) 05. dec. 2018 kl. 18.57

Imens nogle frygter at erklæringen vil medføre flere migranter fra blandt Afrika, peger den danske regering på, at den vil gøre det nemmere at lave aftaler med afrikanske lande om at stoppe udvandringen. (Foto: YANNIS BEHRAKIS © Scanpix)

USA, Israel og Australien vil som flere EU-lande slet ikke være med. I Tyskland har den resulteret i splid blandt regeringspartierne. I Belgien truer den regeringen på livet.

Og herhjemme har Dansk Folkepartis modstand tvunget regeringen til at vende sig til Socialdemokratiet for at sikre rygdækning.

Men hvad går FN's migrationspakt egentlig ud på, og hvorfor er den så kontroversiel? Få overblikket her.

Hvad er FN's migrationspagt?

Pagten kaldes også Marrakech 2, men dens fulde navn er "Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration". Den [kan læses her](#).

Den skal ikke forveksles med [den såkaldte Marrakech-erklæring](#), som er en ikke-relateret aftale fra maj mellem EU og en stribe nord- og vestafrikanske lande

Marrakech 2 udspringer i stedet af et FN-møde i New York i 2016 i kølvandet på flygtningekrisen i årene forinden, hvor fortællinger om migranter, som druknede, oversvømmede EU-landenes modtagecentre og vandrede på danske motorveje, dominerede nyhedsbilledet

Men imens flygtninge har deres egen [FN-organisation](#) og [-traktat](#), mangler der et internationalt grundlag for at sikre, at migration foregår under ordnede forhold.

- Migration understøtter økonomisk vækst, begrænser ulighed og forbinder på tværs. Men den er også kilde til politiske spændinger og menneskelige tragedier, [lød det fra FN's generalsekretær](#), António Guterres, tidligere på året.

- Flertallet af migranter lever og arbejder lovligt. Men en desperat minoritet sætter deres liv på spil for at komme ind i lande, hvor de udsættes for mistanke og misbrug, sagde han.

I bund og grund er der tale om en hensigtserklæring, som via 23 målsætninger skal hjælpe verdens nationer med at samarbejde bedre om migration.

- Man vil skabe en international enighed om, at der her er en problematik, som ikke kan løses nationalt. Det er et globalt problem som skal løses ved at arbejde sammen, forklarer seniorforsker i migration ved Dansk Institut for Internationale Studier, [Hans Lucht](#).

Hvornår skal den underskrives?

Det er et trickspørgsmål, for pagten skal slet ikke underskrives af deltagerlandene. I stedet vedtages den ved såkaldt akklamation på [en FN-konference i Marrakech](#) i Marokko på mandag og tirsdag.

Det vil i praksis sige, at erklæringen står ved magt med mindre et af deltagerlandene kræver en afstemning. Sker det, skal den vedtages ved to tredjedeles flertal. Formelt vedtages pagten først i FN i New York senere på måneden.

- Herefter er den trådt i kraft, og kan fungere som en slags rettesnor, hvorfra landene kan tage elementer, som de kan gøre til politikforslag og love, siger Hans Lucht.

Vil den medføre at Danmark skal modtage flere migranter?

Nej. Danmark forpligter sig ikke til noget med aftalen. Der er ikke tale om en traktat eller konvention, men en ikke-bindende hensigtserklæring.

Det fremgår også af [en juridisk vurdering fra regeringen](#), hvor det fastslås at pagten hverken er juridisk bindende, pålægger landene nye retslige forpligtelser, eller etablerer såkaldt [sædvaneret](#) - nye uskrevne regler.

Her understreges det at "landene fortsat selv suverænt fastlægger deres nationale udlændingepolitik", også efter vedtagelsen.

- Den kan ikke pålægge Danmark at modtage flere migranter, for politiken om hvor mange der skal modtages i de enkelte lande, bestemmes i deres parlamenter. Og det står meget klart i pagten, siger DIIS' Hans Lucht.

Hvis den ikke er bindende, hvorfor så have pagten?

Selv uden at være bindende, håber FN og de af verdensorganisationens 193 medlemmer som vil tiltræde den, at pagten vil gøre det nemmere at samarbejde om at sikre at migration er til fordel snarere end ulempe.

- Det giver udmærket mening at lave sådan en hensigtserklæring, og den havde jo været umulig at lave, hvis den rent faktisk havde været bindende, siger Hans Lucht.

Blandt andet oplever flere lande arbejdskraftmangel, som der er brug for kvalificeret udenlandsk arbejdskraft til at løse.

Det er også blevet fremført, at det via pagten vil blive nemmere for de lande, hvorfra befolkningen udvandrer, og de lande den udvandrer til, at tale sammen og lave aftaler til begges fordele.

- Sådan et stykke papir her er godt at bruge til at forhandle med afrikanske lande om at få dem til at hjælpe til med at få folk til at blive hvor de er. Der står blandt andet helt konkret, at man skal forsøge at åbne for flere muligheder for at få regulær migration - en ordentlig og sikker migration, siger Hans Lucht.

- Hvis de presses af de europæiske lande til at gøre noget ved migration og føre mere grænsekontrol, betyder det noget for de afrikanske ledere, at de kan gå ud og sige at de har forhandlet x antal regulære visa på plads, siger han.

Hvorfor har den medført politiske slagsmål herhjemme?

Særligt Dansk Folkeparti har modsat sig, at Danmark er med til at vedtage migrationspagten, blandt andet [i en hasteforespørgselsdebat](#) 5. december, som partiet havde indkaldt statsministeren til.

Her læste partiets Martin Henriksen flere passager af pagten op, som ifølge ham kan betyde, at Danmark må lempe udlændingepolitikken.

- Den siger, at vi skal fremme indvandring, at indvandring er et gode for ethvert samfund, og at man skal fremme det multikulturelle. Det er ganske enkelt noget, som går stik imod typisk nationalborgerlig snusfornuftig udlændingepolitik. Derfor bør Danmark ikke skrive under, sagde han [til TV2](#).

Læs også: [ANALYSE: I dag står regeringen og Socialdemokratiet sammen](#)

Ifølge DR's politiske korrespondent Christine Cordsen frygter Dansk Folkeparti, hvad regeringen med Socialdemokratiet i ryggen kommer til at sige ja til, hvis Danmark er med til at vedtage pagten.

- Dansk Folkeparti tror ikke på regeringens forsikringer om, at erklæringen ikke får konsekvenser for Danmark. Og den politiske strid er selvfølgelig ekstra pikant, fordi det er regeringen og dens støtteparti, som kæmper med hinanden, siger hun.

Hvor står den danske regering?

Regeringen har understreget at den agter at møde op i Marrakech og være med til at vedtage pagten i næste uge, trods Dansk Folkepartis modstand.

- Regeringen står fast på, at Danmark skal tilslutte sig FN-erklæringen, og Socialdemokratiet støtter regeringen, så der er ikke udsigt til, at regeringen risikerer at komme i mindretal, siger DR's politiske korrespondent, Christine Cordsen.

Både integrations- og udlændingeminister Inger Støjberg (V) og udviklingsminister Ulla Tørnæs (V) har godt nok afvist at de vil rejse til Marokko. Men statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) fastslår, at der bliver ministerdeltagelse i Marrakech.

Om nødvendigt må han selv rejse afsted, sagde han under forespørgselsdebatten 5. december.

Læs også: [Efter to ministerafbud: Løkke lover at en dansk minister tager til Marrakesh](#)

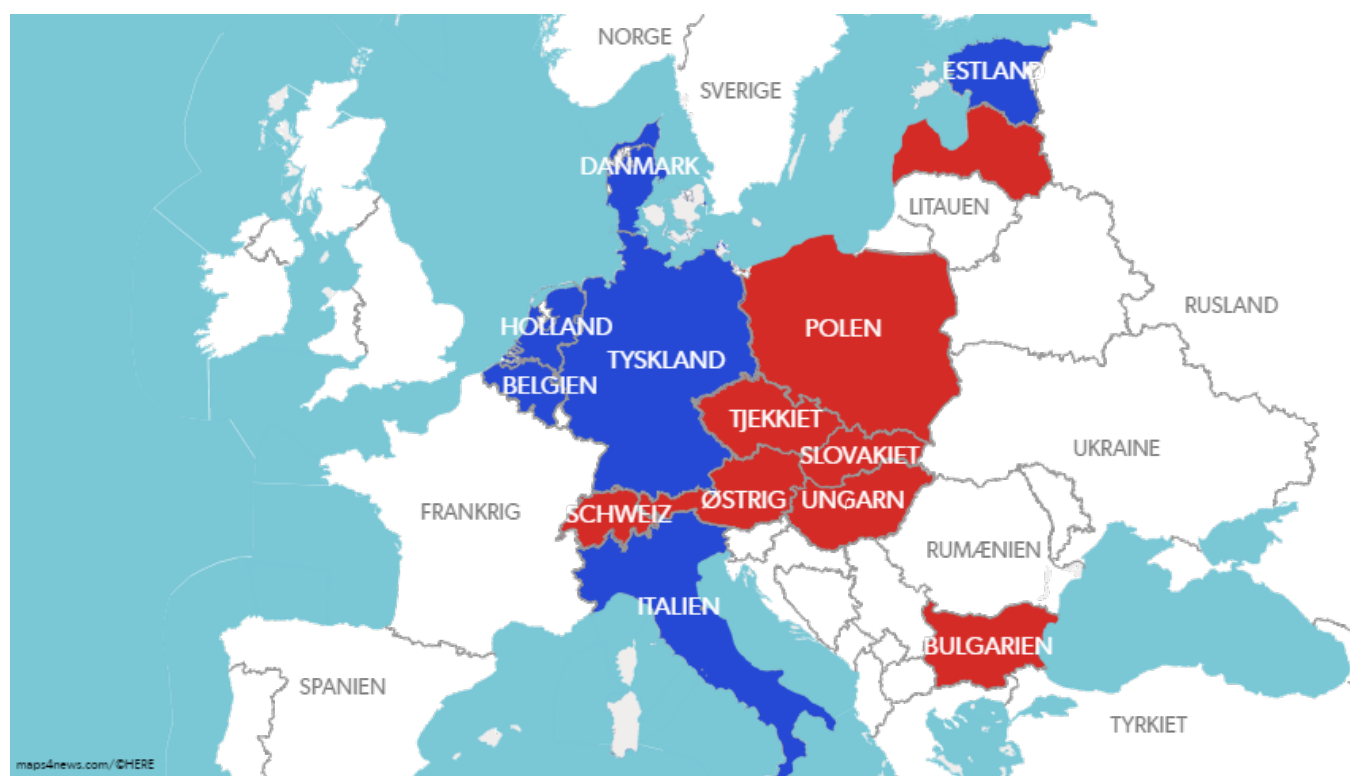
- Vi må spørge os selv, hvad der tjener Danmarks interesser bedst. Og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at internationalt samarbejde tjener os bedst. Erklæringen er et vigtigt signal om vigtigheden af samarbejde i en verden, hvor samarbejde er under pres. Den er et symbol på, om man vil være en del af et internationalt ansvarligt samfund eller ej, sagde han.

Er det kun i Danmark, at erklæringen er kontroversiel?

Det er absolut ikke kun i Danmark, at migrationspagten har ført til politisk debat.

Det førte ellers til international fordømmelse, da den amerikanske præsident Trump som den første [slog hånden af den for næsten et år siden](#), med henvisning til at den ville krænke amerikanske suveræniteten.

Siden er flere dog fulgt trop. Israel og Australien har takket nej til at være med. Det samme gælder flere europæiske lande, deraf flere EU-medlemmer.

Migrationspagten er kontroversiel, også i Europa. De røde lande på kortet vil slet ikke med. I de blå har der været heftig debat.

Østrig, Bulgarien, Tjekkiet, Letland, Ungarn, Polen, Slovakiet og Schweiz har på nuværende tidspunkt besluttet at de ikke vil gå med eller i hvert fald vil udsætte beslutningen, [ifølge Washington Post](#).

I flere andre europæiske lande føres der heftige politiske diskussioner om sagen. [I Tyskland](#) har det højreorienterede Alternative für Deutschland

haft pagten til debat i parlamentet, ligesom den har ført til splid mellem regeringspartierne.

Også i Italien, Estland og Holland [er bølgerne gået højt](#), og senest har Belgiens premierminister Charles Michel måtte spille højt spil [og vende sig mod parlamentet](#) for at sikre opbakning til at tilslutte sig pagten.

Læs også: [Kontroversiel FN-migrationspagt truer belgisk regering på livet](#)

Hans egen regering er nemlig splittet om opbakningen, efter at lederen af landets største parti, de flamske nationalister i N-VA, Bart De Wever, har kaldt erklæringen uacceptabel.

Vil der overhovedet være flertal for at vedtage den?

Imens aftalen kort før konferencen i Marrakech er blevet debatstof i flere lande, og andre helt har afvist at gå med i den, tyder alt dog på at den bliver vedtaget.

I FN-regi er der trods alt væsentligt flere, som enten står på sidelinjen, eller, som den danske regering, støtter intentionen. Skal der stemmes om den, kræver det "kun" to tredjedele flertal.

- Når det er FN-systemet, er der jo rigtig mange migrationslande, som synes det er en god ide at få nogle ordnede forhold. Og sidst jeg kiggede på det, kunne jeg da se at de fleste europæiske lande stadig støtter op. Så mon ikke den går igennem, siger Hans Lucht.

Kan erklæringen virke efter hensigten i det nuværende politiske klima?

Ifølge seniorforsker i migration ved Dansk Institut for Internationale Studier, Hans Lucht, er der grund til at tvivle på, om der lige nu er mange sympatisører, deriblandt i Europa, til pagtens intention om at sikre migranter bedre forhold.

FN's generalsekretær António Guterres [ord](#) tidligere på året om at "migration understøtter økonomisk vækst, begrænser ulighed og forbinder på tværs" har ikke meget sammenhæng med tonen i eksempelvis den europæiske indvandringsdebat.

- Jeg er meget skeptisk over for, om den vil virke efter hensigten. Den vil få svært ved at blive oversat til egentlig lovtekst og politik. Jeg tror, at den kommer for sent, på et tidspunkt hvor tolerancen for migration er så lav i Europa, at det kan virke underordnet om folk kommer lovligt eller ulovligt. Man er meget skeptisk over for enhver form for migration, siger Hans Lucht.

Han vurderer, at imens arbejdet med migrationspagten begyndte, da migrantkrisen knap var overstået, har tiden og debatten muligvis overhalet den nu. Især FN's og erklæringens sprog om at der også er økonomiske og kulturelle fordele ved migration.

- Tingene rykker sig utroligt hurtigt på migrationsområdet, og den politik, som tidligere hørte til på den yderste højrefløj er jo blevet mainstream. Så derfor er timingen på den her pagt ikke særlig god i forhold til om den skal kunne afføde de forandringer, som man håber, siger han.